

Metamorfose van het museum

Willem O. de Jongste [kunst- en natuurkenner; wodejongste@gmail.com]

Eind oktober, op het hoogtepunt van de griepandemie, braken ze in het Natuurhistorisch Museum de expositie H5N1 over de evolutie van griepvirussen af. Jammer, want het was een perfecte locatie geweest om een van de risicogroepen te vaccineren tegen de Mexicaanse griep: na de prik gratis toegang tot de 'besmettelijke' tentoonstelling. Na een half jaar was het natuurlijk wel tijd voor wat nieuws. Dat hebben ze voortvarend aangepakt: er zijn gelijktijdig drie nieuwe tentoonstellingen te zien. Het museum onderging daarmee een metamorfose.

Op Zee

Op de begane grond is de grote tentoonstellingszaal in tweeën gedeeld. Gelijk bij binnenkomst loop ik tegen een oude, opgezette reuzenalbatros aan. De zeevogel is in 1876 nabij Kaap de Goede Hoop verzameld en met een schip naar België vervoerd. Aldaar, zo vertelde mij een vriendelijke suppoost, heeft het preparaat lange tijd een kroeg in Oostende gesierd. Toen de albatros in 2002 in bezit van het museum kwam, 'droop de nicotine er van af', hoorde ik de conservator op de radio zeggen. Ik geloof het graag, maar nu staat hij er schoongepoetst bij. De tentoonstelling heet 'Op Zee'. In grote en kleine vitrines worden allerlei zeedieren gepresenteerd, netjes genummerd. Op een zaalpapier staan namen, vinddatum en vindplaats. Tussen de zeevogels ontdek ik een paar topstukken, waaronder #2 en #4 een grote en een Kuhls pijlstormvogel die veertig jaar geleden het Rijnmondgebied binnen waaiden. Bijzonder zijn ook de vele eikapsels van haaien en roggen. Aan het plafond hangt #63, een opgezette grijze zeehond: 'bijvangst'

'Licht van de Zee'. (Jaap van Leeuwen)

vermeldt het zaalpapier. Klapper van 'Op Zee' is voor mij de reusachtige Neptunusbeker, een bekierspons. Zo groot zie je ze zelden meer.

Dieren in Beeld

Om de hoek voorbij de bekierspons verandert de kleur van de muren. Zeegroen maakt plaats voor galeriewit. Het is de tentoonstelling 'Dieren in Beeld' met bronzen beelden van Coba Koster. Losjes verspreid in de ruimte en in vier vitrines staan allerlei dierenfiguren. Het zijn voornamelijk vogels, waaronder veel pluimvee: kippen, hanen en een ganzenpaar. Ook de scholeksters en de mandarijneend vind ik heel mooi. Ze zijn duidelijk als zodanig herkenbaar, kloppen morfologisch helemaal maar het zijn gelukkig geen perfecte biologische modellen. In elk beeld zie je de hand van de kunstenaar, haar duim om precies te zijn. In de vitrines staat het kleine werk: een hop, een winterkoning en een rij wilde zwijntjes. Twee knobbelzwanen kij-

ken naar buiten. 'Dieren in Beeld' is een fijne afwisseling na de volle vitrines van 'Op Zee'. Er is ook niets te lezen; wel zo rustig.

Licht van de Zee

Boven, in de oudbouw, is ook een nieuwe tentoonstelling. De hersenspinsels van professor Drogendijk hebben plaatsgemaakt voor 'Licht van de Zee'. In de verduisterde ruimte hangen lichtobjecten van de Duitse kunstenaar Jürgen Reichert. Het zijn kwallen, gemaakt van siliconen, met lampen erin die mooi licht verspreiden. Op de grond liggen ook glow-in-the-dark zeebeesten die mij het meest aan naaktslakken doen denken. Ik waande mij in het Oceanium van Diergaarde Blijdorp. Een schoolklasje dat voor de les 'Magere Hein' in het museum was, had geen oog voor het olifanten-skelet. De kinderen bleven betoverd naar de kwallen kijken en trokken ongeremd aan de lange tentakels. Dat wilde ik ook. ◀

▲ Nummer 161 Chinese wolhandkrab in 'Op Zee'. (Jaap van Leeuwen)

▲ 'Dieren in Beeld'. (Jaap van Leeuwen)